

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetésidőket küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Felelős szerkesztő: Éder János. Kiadó-és laptulajdonos: Weisz Márk.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 8 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel</p>
--	--	---

Vármegyei képviselő.

Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága új tagokat választott t. hó 23-án. Az új megválasztandó tagoknak hivatása lesz az egyes, a törvényhatóság keretébe tartozó városok és községek érdekeit képviselni Csongrád vármegye törvényhatósági közgyűlésein.

A csongrádi ugynevezett 48-as és függetlenségi párt már jó eleve megmozdult, alkuba lépett, hogy Csongrád község adófizető népét ismét ők képviseljék a vármegyén, ismét ők temessék el a vármegye népének jogos igényeit, mint eltemették a múlt ciklus alatt, valahányszor csak a nép jogainak kiterjesztéséről volt szó.

Ezek a t. urak, akik magukat mint Kossuth Lajos elvei letéteményesének hazudták, mindig és minden alkalomkor sikra szálltak akkor, midőn a jogokat, a választójog kiterjesztését, az igazságos és arányos teherviselést, szóval a progresszív adózási rendszert kellett megnyirbálni.

Az egyedüli érdemük amit keresztül vittek a vármegyén az, hogy Csongrád adófizető közönségének jövőre 96%-al fog emel-

kedni az adója szemben a vármegye többi közönségével.

Igen tisztelt polgártársaink! A nemzeti hősök által beválasztott koalíciós földköstolók, beleegyeztek abba, sőt megszavazták azt, hogy a jövő évben 45-től 96%-ig fog emelkedni Csongrád község földadója. Azt mondták ezek az urak, hogy Csongrád fekete homokja sokkal jobban megbirja az adót, mint Szegvár, Mindszent, Szentés és a vármegye egyéb községeinek televényes fekete földje, szóval az egész vármegye területén, jövőre Csongrád község fogja a legtöbb földadót fizetni, a 48-as és függetlenségi párt jóvoltából.

Hát tisztelt polgártársaink ezek az emberek igen jól számítottak! Elfoglaltak minden állást, amit csak lehetett, ahol csak hasznot húzhattak.

Ők töltik be a Csongrád sörényházi ármentesítő társulat elnökségét, bizottsági és választmányi tagsági állásait csak azért, hogy ott minden olyan ténykedésért, ami haszonnal jár, busás jövedelmet biztosíthassanak maguknak.

Boldogult Szvoboda Ferenc több mint 300.000 forint hasznot hozott az

ártéri birtokosoknak évi 17.800 forintot fizetett az állam adóvisszatérítés címén az áltéri birtokosoknak és ezért a nagy munkáért annak idejében össze-vissza 10.000 korona jutalmat kért. Tehát 25 évi keserves munkáért és ezért a nagy eredményért oly csekélységet ami számba sem jöhet. Szvoboda Ferencet akkor a sárga földig lerángatták, kipellengézték és ime ma, az aki Szvoboda Ferencet kipellengézte, semmiért, 10-szer annyit zsebrevágott, meggazdagodott mint az ármentesítő társulat egyik korifeusa.

Hát ezért kell ezeknek a 48, hogy a 48-as és függetlenségi eszme kihasználásával maguknak busás jövedelmet biztosítsanak.

Azért kell ezeknek a vármegyei képviselő, hogy ott a magok érdekét, szemben a vármegye közönségének érdekével mozdítsák elő.

Sáp kell ezeknek t. uraim a hazafiság, a 48-as és függetlenségi eszmék címe és köpönyege alatt.

Hát ha önöknek t. polgártársaink ezek az önző férfiak kellenek, ha azt akarják, hogy ezek képviseljék érdekeinket a vármegye közgyűlésén, hát akkor csak szavazzanak mellettük, de ha azt

TARCA

Egy modern mindenttudó.

Semmi sem jellemzi jobban ami korunkat, mint az az ellentét, a mely a művelt embernek ismeretköre és a mindennapos szükségletté vált ismeretek roppant kiterjedése között van. Az embert arra hajtja a szükség, hogy többé-kevésbé egyoldaluan képezze ki magát, ha a maga életpályája dolgaiban teljes és biztos képzettséget akar szerezni. A tudományok többi területeit kénytelen elhanyagolni, a polihisztor ma már körülbelül a lehetetlenségek sorába tartozik. Viszont azonban az élet minduntalan vet fel olyan problémákat, melyek megoldásához okvetlen szüksége van mindenkinek szakmájától távolos ismeretekre.

Ezt az ellenmondást a modern ember úgy egyenlíti ki, hogy tart magának a könyvespolczán egy saját külön mindenttudót, aki tud mindent, amire gazdájának szüksége lehet és gyorsan, könnyen megbízhatóan ad meg minden felvilágosítást minden fölmerülő kérdésre. Ez a mindenttudó — mindenki kitalálhatta — a lexikon, ez a modern életet jellemző könyv, az emberi művelődés eredményeinek a mindennapi élet számára való feldolgozója.

Nagy kulturájú nemzeteknél a lexikonnak különböző típusai fejlődtek ki, a feldolgozás módja, a terjedeleme stb, különbségei szerint s egy egy nagy lexikon valóban enciklopédiája szokott lenni az egész emberi művelődésnek. Nálunk azonban jóformán csakis a nagy, számos kötetre rugó lexikonok alkotása irányába haladt a fejlődés. Tudjuk, hogy az első ebben az irányban még a múlt század első felében történtek, de sikerre csak a legújabb időben jutott az ügy. Csaknem teljesen el volt azonban eddig hanyagolva egy másik lexikon-típus, a melynek pedig gyakorlati hasznossága talán fontosabb a lexikonokénál is: a kisebb terjedelmű, de ép azért könnyebben kezelhető kézi lexikon.

Mindenki tapasztalhatta, hogy mikor hirtelen egy adatra, egy tényre vagy sürgős felvilágosításra van szüksége, a nagy lexikon célszerűtlennek bizonyul, mert a címszók roppant tömkelegében idő kell, a míg rábukkan a kereset címszóra s ha megtalálta is, oly bő és hosszúságos ismertetést talál, a mely inkább tanulmányozásra való, mint a gyors, pillanatnyi tájékoztatásra.

Ez adja meg leginkább a kézi lexikon szükségét. Munkám vagy olyasmányom közben fennakadok egy adaton, a melyet nem ismerek, pedig nélküle nem haladhatok tovább. Arra azonban sem

időm, sem nyugalom, hogy az illető tárgyról hosszas értekezéseket olvassak. Csak azt az egyetlen adatot keresem a melyre szükségem van, hogy aztán tovább haladhassak. A nagy lexikon a maga tulságos bőségével nem ilyenkorra való, itt a legkisebb kézi lexikon segít, a melyben hamar megtalálom, a mire szükségem van és azonnal rábukkanok arra az adatra, a melyet keresek, a nélkül, hogy fölöslegesen töltenem kellene az időt. A nagy lexikon bővebb felvilágosításai elmaradnak egy nyugodtabb órára.

A nagy lexikon tulajdonképen enciklopédia, a mely teljességre törekszik s ezért fölöl minden olyan részletet is, a melyet az ember sohasem keres lexikonban, mert nem szükséges keresni, ugyanis tudja. Talán még az elemi iskolában tanulta meg. Mi szüksége van arra, hogy ezek is benne legyenek? A nagy lexikon, a maga elméleti teljességre való törekvésében, nem hanyagolhatja el az ilyen részleteket, a kisebb kézi lexikon azonban, a mely csupán gyakorlati célokra törekszik, bátran ellehet és el is van nélkülük, mellőzi őket, mint fölösleges ballasztot, a melyet úgysem keres benne senki, tehát nem is nélkülöz senki.

Az ilyen kézi lexikon praktikus használhatóságát kipróbálhatta mindenki. Ha meg van is könyvszekrényemben a

akarják, hogy igazi önzetlen férfiak képviseljék Csongrád népét a vármegyei törvényhatósági közgyűlésen, úgy csatlakozzanak a nemzeti munkapárt zászlójához.

358.

E cikk fölé irt sorszámat Hazánk egyik legnagyobb és leghumánusabb munkásjóléti intézményének, a „Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj-egyletének csongrádi fiókja viseli, 358-ik tehát, mely társadalmi uton, a kölcsönös önszegélyezés elve alapján, a sok apró erőt egy nagy, hatalmas egészszé tömöríti, hogy e téren minél hasznosabb és áldásosabb tevékenységet legyen képes kifejtetni; mert amikor ezen egylet a rokkant és elaggott munkások szerény és tisztességes megélhetését biztosítja: ezzel nem csupán az érdekelt munkások s azok családjainak jólétét szolgálja, hanem egyuttal közreműködik az egész társadalom jólétének emelésén s a megelégedett közérzés terjesztésével előmozdítja az egész társadalom békéjét és boldogulását.

Múlt heti számunkban részletesen ismertettük a Rokkant- és Nyugdíjegylet célját, természetét és rendeltetését; ma pedig a csongrádi 358-ik fiók megalakulásáról számolunk be azzal, hogy az egylet rendeltetéséhez illő komolysággal és méltósággal tárgyalta a napirenden lévő tárgyakat, végül Pethő Sándor központi főtitkár fölhívására megválasztottak a tisztviselők és választmányi tagok, számszerint 25. — Egyhangú választással a következők lettek a fiókegyesület tisztviselői. Elnök: Robacsinszky József, alelnökök: Pislyi Károly, Medgyesi Ferenc, jegyző: Kása Illés, pénztárnok: Tekulits Sándor, ellenőrök: Zubek József, Takács Béla, Benyák János, Urbán Ferenc. *Választmány:* Demény Lajos, Hortobágyi Antal, Novák József, Böcskei Károly, Joannovics Vilmos, Tancos Lukács, Herédi Rudolf, Szántai Mihály, ifj. Lék-rinszky Rókus, Skultéti Mihály, Zubek Sándor, Halla Imre. Póttagok: Lászlóffy László, Palásti János, Dányi János, Lovas Sándor. A közgyűlés elhatározta, hogy a fiókpénztár hivatalos helyisége a „Csongrádi Iparosifjusági Közművelődési Egyesület” lesz, ahol minden hó 1-5-ös vasárnapján d. e. 10 órától 12-ig eszközölhetik a tagok a befizetéseket. Külön segélyezési alapra Pethő Sándor főtitkár kezdeményezésére a helyszínen 8 kor. 84 fillér gyűlt egybe. A közgyűlés a tagok emelkedett hangulata és lelkes éljenzése közben este 5 órakor ért véget.

UJDONSÁGOK.

— **Ma** a nemzeti munkapárt vasárnap d. e. 9 órakor. a Dévai kávéházban, a vármegyei törvényhatósági bizottsági tagok választása ügyében értekezletet tart, amelyre a pottagokat tisztelettel meghívja. A Nemzeti Munkapárt végrehajtó bizottsága.

— **Nyilvános köszönet.** A „Csongrádi Iparosifjusági Közművelődési Egyesület” 1910. évi november hó 13-án a „Polgári Kör”-ben tartott fillérestélyére felülfizettek: Némegy György 2 koronát, Péter Zsigmond, N. N. 50—50 fillért, Magyar Mihály 40 fillt, N. N. 10 fillért. A nemesszívű adakozóknak hálás köszönetet mond a Cs. Ip. K. E.

— **Jutalom.** A földmivelésügyi miniszter ur 100.870/910. számú határozatával Tóth József községi jegyző részére, az 1909. évi munkásközvetítői működése és ügybuzgalmának díjazása fejében az itteni kir. adóhivatal pénztárából 100 azaz száz koronát utaltványozott.

— **Életmentő csendőrmester.** Az elmúlt héten Csenyteleken Deák Farkas zsupfedeles háza kigyulladt. Amikor a ház már teljesen lángokban állott, észre vették, hogy Deák még ben van a házban, neki fogtak a mentéshez és az utcára nyíló ablak rácszatát kifeszítették úgy, hogy a veszélyben levő Deák kibújhatott rajta. Mikor kijött jajveszékelve mondta el, hogy a fia még ben van a szobában, és a kuckóba menekült. A tűznél megjelent Tóth Kása István csendőrmester nem soká habózott, behatolt a házba és élete kockáztatásával mentette ki a már fuldokló 14 éves fiút. A bátor életmentő csendőrmester nemcsak önfeláldozó tette megérdemli a dicséretet.

— **A gözgépközlelők és kazánfűtők** legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden december 11-én délelőtt 8 órakor fognak a szegedi felső ipariskolában megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. kerületi Iparfelügyelőséghez, Tisza Lajos-körút 61. küldendők be.

— **Hamza Géza kolozsvári tablai tanácselnök.** A hivatalos lap egyik legközelebbi száma közli, hogy a király az igazságügyminiszter előterjesztésére Hamza Géza szegedi királyi törvényszéki elnököt a kolozsvári királyi táblához tanácselnökké nevezi ki. A szegedi királyi törvényszék elnöki állását Kulin Sándor kaposvári főügyész-helyettesével töltik be. A kolozsvári tábla tanácselnöke, akinek a helyét Hamza Géza elfoglalja, eddig Keppes Miklós volt. Hamza Géza tizenkét esztendő óta működik Szegeden. 1908. májusban királyi táblabírói minőségben jött Szegedre és négy évvel később törvényszéki elnök lett.

a kézi lexikon mellett a nagy lexikon, mindig a kézi lexikonhoz fordulok előbb s csak ha nagyon bő felvilágosításra van szükségem, fordulok a nagyhoz. A kézi lexikon jobban a kezem ügyébe esik, állandóan ott tarthatom iróasztalomon, megtalálni benne, a mit keresek, alig kerül több időbe, mintha megnézem az órámat. Ilyen mindig kezünk ügyébe eső kézi lexicont ad ki most a Franklin-társulat. A Franklin Kézi Lexikona. Szerkesztésének irányító oka az, hogy mindenből csak annyit vettek fel bele, a mennyire az embernek csakugyan szüksége van, a mennyit csakugyan keres a közönség a lexikonban. Minden fölösleges dolog elhagyta belőle, hogy fölvehessenek minden szükségeset. Mindent abban a terjedelemben adnak, a hogy szükséges; mellőzik a tájékozódást megnehezítő tuldbőséget a nélkül, hogy mellőznének bármit is, amire szükség lehet. Bizonyára nem könnyű feladat volt megállapítani ezt a helyes mértéket, de a mai élet kivánalmainak s a mai műveltség teljes anyagának helyes ismerete alapján fényesen sikerült ez a feladat. A Franklin Kézi Lexikona ily módon meg-

becsülhetetlen gyakorlati segédeszköze lett a művelt magyar embernek. A nagy lexicont arra nézve, akinek megvan, kiegészíti s arra nézve, akinek nincs meg, pótolja. A Franklin Kézi Lexikona az adatok megbízhatósága és pontossága dolgában is a legnagyobb gondnal van kidolgozva. Szerkesztősége Radó Antal, a kitűnő író vezetése alatt csupa kiváló szakemberekből áll, akik a maguk szakmája körén belül a legnagyobb lelkiismeretességgel és gondossággal végezték feladatukat, úgy hogy a lexikon adataira nyugodtan támaszkodhatik bármikor bárki.

Három szép, vasos kötet, kitűnő tartós papírosan, szép metszésű, nagy betűkkel, száznál több színes és fekete képmellékletekkel, izléses és erős kötésben. Az ember szívesen lát maga előtt, az íróasztalán, kézikönyvei közt három ilyen rokonszenves külsejű, okos kötetet. Az ára A Franklin Kézi Lexikonának mindössze 54 korona. Megszerzése tehát senkire sem jár nagy anyagi nehézséggel.

Minden jel arra vall, hogy hamarosan nagy kelendőse lesz s úgy meggyökerezik minden házában, hogy művelt magyar ember meg sem lehet nélküle.

— **Drágul a búza.** Tiszavidéki búzáért ma a budapesti gabonapiacra már 21 korona 30 fillért is fizettek, tehát métermázsankét 60 fillérről többet mint ma egy hete. Ez újabb emelkedésnek okául tisztán a gyenge kínálatot tudják be. Sem a külföldi piacok, melyek napról-napra olcsóbb árfolyamokat jeleznek, sem a lisztüzlet, mely minden kritikán alul rossz, nem indokolják a búza drágulását és ha termelőink továbbra is követnék visszatartási taktikájukat, akkor könnyen meg-
esik, hogy az idén is a külföldről fognak importálni búzát, pedig az idejéig teljes után erre igazán nem volna szükség. A fővárosi malmok az év végéig el vannak ugyan látva nyersanyaggal, de minthogy a hét hátralevő szakára is idejében kellene nekik az anyagot beszerezni, ez pedig a mostani gyenge kínálattal szemben csak áráldozat árán volna lehetséges, bizonyosnak vehető, hogy az eddigi teljes üzemet nagyon rövid időn belül redukálni fogják. Közben az argentinai termés is esedékes lesz és ha ez is sikerül, amint az eddigi kilátások után remélhető, akkor több mint valószínű, hogy gazdáink az idén is — elspekulálják magukat.

— **Jauika vizsgázik.** No Jankó, meg tudod-e mondani, mi a legdrágább kincse az embernek? Az egészség. Nagyon jó; tehát mire kell legjobban vigyázni? Az Esterházy-cognakos üvegre, mert ha eltörjük, apa agyonüt...

Néhány szó a színészekről.

Kritikát kellene írnom Könyves Jenő szintársulatának előadásairól, így kívánná a részemre adott megbízatás, no meg az ingyen jegy is. — Ezuttal azonban nem felelek meg eme kötelességemnek, nem pedig azért, mert jobb nem szólni semmit, mint a mondottakért magára vonni, másokét nem — de a színészek neheztelését. Nem akarom azt sem írni, hogy olyan sikerült alakítás láttam a Csongrádi színpadon, hogy bármelyik fővárosi jeles színésznek is becsületére vált volna, mert ezen állításom sem felel meg a valóságnak már csak azért sem, hogy ha olyan kiváló színészek volnának a mi mostani színészeink, akkor bizonyára nem volnának Csongrádon, hanem legalább is valamelyik nagy és hírneves társulatnál szerződöttve.

Ami mégis az előadások lefolyását illeti, hát arra úgy nagyjában meg kell jegyezni, hogy addig, amíg Könyves Jenő megjelent a világot jelentő deszkákon addig csak ért az előadás valamit, de azóta mióta ő távollétével csökkenti az amugy is lanya érdeklődést, bizonybizony a szórakozás volt a legkevesebb az előadások alatt.

Hétfőn (14-én) került színre a „Botrány”. Ezt az előadást csak azért emlitem előre, mert bizony „botrány” volt minden este az a sajnálatra méltó körülmény, hogy csak úgy kongott az ürességtől az Erzsébeti nagyterem.

„Bakot lőtt” Könyves Jenő, hogy Csongrádra ellátogatott. — És hogy a színészek se produkáltak valami tulságosan élvezhető előadást, az abban leli magyarázatát, mert a tapasztalt részvétlenség nem nagyon fokozhatta a színészekben az ambíciót, még ha akkora volna is bennük.

11-én a „Vasgyárost” adták, színmű fejében.

12-én „Az ördög”, vigjáték.

13-án „A doktor ur”, vigjáték.

14-én „Botrány”, színmű.

15-én „Páholy”, bohózat.

16-án „Bölgman kisasszony házassága”, vigjáték.

17-én „Csöppség”, vigjáték.

18-án „Dolly”, vigjáték; ha ezt a műsort végig nézzük, egyáltalán nem csodálkozhatunk a részvétlenség felett, mert nincs olyan teremtet lény a világon, aki végre meg ne unná a folytonos egyformaságot, még ha annyira szeret is

kacagni, hogy no még. . . Ehhez járul még hozzá az is, hogy a jegyek ára elég magasan van megszabva. A gazdálkodó és iparos osztály *nem megy a színházba*, mert nem szokta meg a színházi életet, a hivatalnokai — kar meg *nem mehet* mert kinek van itt Csongrádon olyan jövedelme, hogy naponként 4—5 koronát áldozhasson csak színházra.

Sajnálom, hogy ilyen modorban vagyok kénytelen írni, de ez felel meg legjobban a valóságnak.

Lehet, hogy majd később változnak az idők és változnak az emberek is Csongrádon, de addig is míg újra hozzánk jönnek megvetett színészeink *lőbb szerencsét és teltebb színházat* kívánok nekik.

Özsén. —

4712/1910. tkv. sz.

Árverési hirdetmény.

A csongrádi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Csongrád városi takarékpénztárnak 2146 korona K. s. j. s n csatlakozottnak kimondott dr. Benedek Józsefnek 200 K. s. j. Kelemen Ede és Lackó Istvánnak 151 korona s jár. a Csany és vidéke ker. hitelszövetkezetnek 2400 korona s. j. 660 korona s. jár. iránti Borda Gáborné Nagy Anna gödöllői lakos elleni végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék területén levő s a csanyteleki 216. számú betétben A. II. 2. 3. sorszám alatt felvett 2152/2758. hrzszámú jószágtestből végrehajtást szenvedőt illető $\frac{1}{8}$ ad rész 3 korona 88 fillér, a csanyteleki 229. számú betétben A. I. 1—3 sorszám alatt felvett 284, 285 és 286. hrzszámú jószágtestből végrehajtást szenvedőt illető $\frac{1}{2}$ -ed rész 684 korona 50 fillér, a csanyteleki 899. számú betétben A. I. 1—3 sorszám alatt felvett 2812,—282,—283. hrzsz. jószágtestből végrehajtást szenvedőt illető $\frac{1}{2}$ -ed rész 279 korona 50 fillér kikiáltási árban. **1910. évi december hó-ik napján d. e. 10 órakor** Csanytelek község házánál árverés alá fog bocsátani s a kikiáltási áron atul is de annak $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron nem adatik el.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárat 3 (három) egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés napjától számított 30, a másodikat 45, a harmadikat 60 nap alatt mindig, az árverés napjától számított 5% kamattal együtt a csongrádi kir. adóhivatalnál mint bírói letétpénztárnál lefizetni s a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Csongrádon, 1910. szeptember 28-án. A csongrádi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál.

Curry s. k. kir. jbiró.

A kiadvány hitelűl.

Lajos kir. tkvvezető

Csongrád község előjáróságától.

10127/910. sz.

Hirdetmény.

A mezei pocok és egerek irtása legcélszerűbben strichnin nevezetű szerfelett veszélyes méreggel eszközölhető, ezen az irtás tekintetében kiváló fontos méreg kezelése tekintetében a következőket kell figyelembe venni.

Ovatosság és teljes gondosság végett szükséges, hogy a mindennapi kenyér megmentésére strichnint alkalmazó gazda már e szer alkalmazása előtt tájékozzék a helybeli vagy a közelben levő orvosnál és gyógyszerésznél a strichnin ellenmérgező, hogy baj esetén a haladéktalanul a kéznél is és alkalmazható legyen. Legjobb, ha az ilyen ellenmérget a pocokmérgezés idejében megfelelő mennyiség-

ben állandóan készletben tartjuk. Soha se feledje az alkalmazó, hogy a strichnin a a legbórszasztóbb és leggyorsabban gyilkoló méreg, de ha az ember megtartja vele szemben a legnagyobb óvatosságot és folytonos gondosságot, maga javára használhatja azt.

Ezt tehát egy percre se teledje senki! Aki ezen felül még bármely részletes utasítást igényel, az a községi iktató hivatalban levő részletes utasítást tanulmányozhatja.

Csongrád, 1910. évi november 17.

Előjáróság.

Hirdetmény

a házbérvédelem bevallása tárgyában.

A házbérvédelem az 1911. évre való érvénnyel kivetendő lévén, az ezen kivetés alapjául szolgáló házbérvallomási ivatek benyújtására a m. kir. pénzügyminisztérium 1910. évi 111.600. szám alatt kiadott rendeletével az 1910. évi november hónap 2-től 30-ig terjedő időt tűzte ki.

A házbérvédelem bevallására kötelezve van a) a tényleges birtokos, illetőleg vagyonközösség esetén az összes tényleges birtokosok;

b) a házközösségnél annak feje;

c) nem önjogi, valamint jogj szerényeknél a törvényes képviselő.

Ha a közös tényleges birtokosok közül csak egy ad vallomást, utóbbi az összes tényleges birtokosok meghatalmazottjának tekintendő.

A ház tényleges birtokosa (tulajdonos vagy hasznélvező) illetve a törvényes képviselő, a házbérvallomási ivatek meghatalmazott által is kiállíthatja, ennek eljárásáért azonban a meghatalmazó nyíltan felelős. A bélyegmentes meghatalmazás kívánatra felmutatandó.

Felhívattak tehát a vallomásra kötelezettek, hogy a házbérvallomási ivatek pontosan és a valóságnak megfelelő hűséggel töltsék ki s azt a községi előjáróságnál (városi adóhivatalnál) november hó 2-től kezdve legkésőbb november hó 30-ig nyújtsák be.

A bevallás tárgya: a házak évi nyers bérvédelem.

Nyers jövedelemnek tekintendő együttevő mindaz, amit a bérlő a bérlőtárgy használatá fejében a bevallás időpontjában ellenértékül fizet, illetőleg teljesíteni tartozik.

Idé számíttandók különösen: a szoros értelmében vett lakber, a természetbeni szolgáltatások.

Üzletfelszereléssel, földbirtokkal, házi kerttel vagy egyéb dolgokkal és jogokkal együtt bérbeadott házaknak vagy lakrészeknek nyers jövedelemnek az az összeg vallandó be, mely házbér címén a bérszerződésben külön kitüntette van.

Butorattal együtt bérbeadott lakrészek bérvédelemét minden levonás nélkül kell bevallani, amelyből azonban a butorát elhasználása fejében 30 százalékot a követő közegek jognak leszámítani.

A bérlők a vallomási ivatek bizonyítják a vallomás helyességét, nevének a vallomásra kötelezett felhívása folytán a megfelelő rovatban történt bejegyzése által. Ez a bejegyzés a bérösszeg beírása előtt tilos.

A felek a házbérvallomás beadásáról elismervényt kérhetnek.

Aki vallomását a kitűzött határidőben be nem adja, a kivetés során megállapított házbérvédelem 1 százalékát, ha pedig a részére szabályszerűen kézbesített és a vallomás benyújtására szóló felhívás vételtől számított 8 nap alatt sem adja be vallomását, további 4 százalékát fizeti pótlék fejében.

Ha a vallomásra kötelezett a vallomási ivatek a bérösszegnek beírása előtt iratja alá bérlőjével annyiszor büntetendő 5—200 K-ig terjedő rendbírással, a hány bérlőjénél ezt elkövette. Hasonló rendbírással alá esik a bérlő is, ha a vallomási ivatek aláírását elfogadható ok nélkül megtagadja.

Bíróilag büntetendő, vagyis jövedéki büntető eljárás alá eső kihágást követ el a tényleges birtokos vagy annak törvényes képviselője, ha a házbérvédelemre vonatkozó vallomási ivatek adóköteles jövedelmet szándékosan elhallgat, vagy abban tudva, valóltan vagy szándékos félrevezetésre irányuló nyilatkozatot tesz, mely az adó megőrvívidítésére alkalmas. Ha ennek a kihágásnak elkövetésében a bérlő is szándékosan részt vesz, ez a tettessel egyenlően büntetendő.

Tájékoztatóul szolgáljon végül, hogy a vallomásra kötelezett a bevalás kötelezettsége alól nem menti fel az a körülmény, hogy a vallomási ivatek részére hivatalból kézbesítve nem lett.

Kelt Szegeden, 1910. november hó.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Iparosok — kereskedők!

Ha szép és tartós cégtáblát akarnak festetni és aki fürdőkádat vagy bádóg edényt akar zománcoltatni beégetéssel, az keresse fel Pusztai István címfestő és ércfényező műtermét a hajóállomás mellett

(Szelevényi József házába) ahol a legszebb és a legtartósabb cím táblák készülnek jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség jóakaratu szives pártfogását kéri teljes tisztelettel

Pusztai István

címfestő és ércfényező.

OLÁH ISTVÁNAK a városháza melletti emeletes házánaál több kisebb nagyobb lakás van állandóan kiadó. Fizetendő a lakber akár hét, akár havi, akár negyedévenként. A lakást a bérlő tetszése szerint osztom be.

Fizetési és tanulólányok felvételnek Lektorczki Rókusné varrodájában uri utca 1 sz.

Van szerencsénk a m. t. hölgyközönséget értesíteni, hogy **folyó hó 27-től kezdve Csongrádon, a „BOÉR“-féle házban lévő üres üzlethelyiségben 2—3 hétre terjedő**

divatos mühimzési tanfolyamot

nyitunk a

SINGER CO. varrógépein.

a tanfolyamon való részvétel ingyenes

és annak meglátogatása mindenki részére szabad.

Az oktatás a különböző himzőtechnikákra mint: színes himzés, zsinór- és monogram-himzés, Madeira- és hardangi munkákra, rátét-, ürszégély- és átörésimunkákra kiterjed és könnyen érthető módon olyképp történik, hogy a tanítványok már néhány napi részvétel után önállóan tudnak dolgozni.

Megjegyezzük még, hogy mindezen munkák az egyszerű eredeti Singer családi varrógépen végezhetők és hogy a kivitel nem csak sokkal gyorsabb, hanem szebb is mint a kézimunkáé.

Ezen tanfolyammal kapcsolatban alapos oktatást adunk a varrásban és tömésben is, a gépeinkhez adott készülékek különös tekintetbevételével.

Felkérjük ennélfogva, hogy részvételét képviselőnknek KOHN IMRE Zöldkert u. 7. sz. vagy pedig a tanfolyam megnyitásánál bejelenteni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

Singer Co.

varrógép részvénytársaság

S Z E N T E S.

Nyilatkozat.

A „Tiszavidék“ m. vasárnap megjelent számában Géczy Géza áll. elemi isk. hitoktató aláírásával egy nyilttéri közlemény látott napvilágot, mely személyem ellen irányul azért: mert az áll. polg. iskolai tantestületi ülésben azt indítványoztam, hogy a tantestület lépjen be a „Magyarországi Tanítók Szabadegyesületébe.“ Nem akarok itt a részletekre kitérni, de tény az, hogy ezt az indítványomat akkor egyhangulag magáévá tette a tantestület, egyedül Farkas Béla igazgató a határozatnak jegyzőkönyvbe vétele ellen tett óvást. Hogy azután miként és miért módosítottuk a határozatot, ahhoz senkinek sincs semmi köze, amennyiben tisztelendő Deák Péter r. kath. hitoktatóval a közöttünk felmerült differenciákat kollegiális barátsággal kiegyenlítettük.

Nem egy ízben tapasztaltam már, hogy a nevezett Géczy Géza r. kath. káplán annélkül, hogy valaha hideg nyomát léptem volna, demokratikus működéséért lépten-nyomon belém akar kötni és durva módon inzultált.

Én azonban ezt a t. individuumot sokkal kisebb pontnak tartom, mint hogy vele foglalkozzam és éppen azért Csongrád művelt közönségének bírálata alá bocsájtom eljárását s csak még azt kérdezem, hogy nincs-e azoknak igaza, akik az e fajta hecc káplánok kezéből ki akarják venni a serdülő ifjúság erkölcsi nevelését?

Eder János
szerkesztő.

Kiadó üzlethelyiség.

A „Csongrád Városi Takarékpénztár“-nak az Iskola-utca sarkán lévő házában a „Regner“-féle üzlethelyiség 1911. január hó 1-től kezdve kiadó. Értekezhetni lehet a hivatalos órák alatt a takarékpénztár hivatalos helyiségében.

Sürgős megbízásunk van 10.000.000 korona törlesztéses jelzálogkölcsön elhelyezésére I. és II. helyre **földbirtokokra** és nagyobb városokban levő **házakra**, = **4 1/2%-os kamatra.**

Kölcsönök a legmagasabb becértek két harmad része erejéig a **legelőnyösebb feltételek mellett** engedélyeztetnek.

Felvilágosítással költségmentesen szolgál **PROPPER és ÖRLEI** bank- és váltó-üzlete Budapest, IV., Andrássy ut. 32.

Soha többet!

nem változtatom a szappanomat, mert amióta a Bergman Steckenpferd „Lilomtejszappant“ (védjegy Steckenpferd) von Bergmaenn & comp Tetschen a E. használatba vettem, amely szappan a gyógyszerzappanok közül a legjobb ellen a legjobban az arcb. r. ápolására pedig páratlan. — Darabja 80 fillér. Kapható minden gyógyszer-tárban, drogériákban és parfüm üzletekben.

Aki **gyomor-fájós, béltetev, étvágytalan** lesoványodáshoz hajlandó használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann** gyógyszerész által **Stockerauban**.

Aki **szabályozni és épségben tartani akarja** jó emésztését, használja a **Schaumann**-féle **gyomorsót**, tapasztalni fogja, hogy más szerek elleneben, mily jól érzi magát.

Gyomorsó elküldi azonnal a fölösleges **gyomorsavat és előmozdítja az emésztést.** Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. Ára tartsolynként 3 phiolával á. 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1.50. Postai szélküldés legkevesebb 2 doboz megrendelésénél — utánvétel — **Schaumann** gyógyszerész **Stockerauban**. Kapható minden gyógyszer-tárban.

Magyarországi főraktár:
Dr. Egger L. és Dr. Egger J.
gyógyszertára Budapest.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy nálam a **legdivatosabb és a legmagasabb igényeknek** megfelelő

férfi-ruha

készül a lehető legszolidabb árak mellett.

Ajánlom továbbá dus választéku magyar és angol szövet raktáromat,

Amidőn a n. é közönség kegyes pártfogását kérem, maradtam teljes tisztelettel:

Medgyesi Ferencz
férfi szabó
szabó ipari szakoktató.

Szőlő-oltványokat

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legdu-sabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

Tulajdonos: **Gaspari Frigyes**,
Medgyes, 68 sz. (Nagyküküllő-megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett **elismerő levelek**, eennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó-mint írásbelileg bizonyosságot szerzhet magának **fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.**

A legtöbb kiállításon legelső díjjal kitüntetett és első orvostanárok által ajánlott, kitűnő minőségű

Esterházy cognac

mindenütt kapható!

Az

Esterházy cognac

a közönség kedvencz itala!

Esterházy cognacgyár

Telefon
31—49

Központi irodája:
Budapest

Telefon
31—49

V., Csáky-utca 14. szám.

Jóság,
ár és
súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht
szarvas
szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképeségében, lágyágában és olcsóságában.